СВОБОДА



SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 247. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, четвер, 23-го жовтня 1947. No. 247. JERSEY CITY and NEW YORK, Thursday, October 23, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ТРУМАН ЗНОВУ СКЛИКАЄ ПРОВІДНИКІВ КОНГРЕСУ

Вашингтон, 22 жовтня. — Президент Труман візвав конгресових провідників обох політичних партій зійтися на нараду до Білого Дому в четвер 23 жовтня „для дальшої дискусії над конечністю допомоги загранаці". Є здогад, що президент хоче порозумітися над придбанням фондів на дальшу хвилеву допомогу загроженим руїною державам в Европі без скликування надзвичайної сесії конгресу. Та серед деяких кол панує переконання, що президент хоче обговорити скликання конгресу.

„ДУХОВІ ЦІННОСТІ МОЖУТЬ СПАСТИ СВІТ З ТЕПЕРІШНЬОЇ КРІЗИ"

Ню Йорк, 22 жовтня. — На другому засіданні Форуму, уладженого щоденником Геральд-Трибюн обговорювали визначні люди основні духові цінності. Вони вказували, що лише оці цінності, як спадщина століть, зможуть спасти світ з теперішньої крізи. Є це продовження дебати на тему: „Чи модерна людина є невільником, чи господарем?" Ключ до загальної розвязки цього питання подав голова американської Комісії Атомової Сили, Дейвид Лілієнтал, який вказав на американську систему життя ,як таку, що може дати Европі вихідну точку для регабілітації. З інших промовців замітні такі: Пол Гофман, голова Комітету для Економічного Розвитку; Ралф Е. Фландерс, федеральний сенатор; Турман Арнолд, давніший заступник генерального прокуратора і 5 промовців, що вказували на релігійні цінності в духовому розвитку людства. Про американську систему сказав Лілієнтал, що вона „жива й квітуча" й вона саме лягла в основу спротиву проти тиранії.

АМЕРИКАНСЬКІ ТЕАТРИ НАВІЯНІ КОМУНІЗМОМ

Вашингтон. — Свідки перед конгресовою Комісією для прослідження Неамериканських Діянь на переслуханні у вівторок виявили, що комуністи опанували театральне мистецтво, бо на 100 нових фільм, що появилися від 1936 р. 44 навіяні комунізмом. До цього причинилися в першу чергу театральні письменники, які підготовляли сценарія. Вони мали доручення вмішувати большевицькі ідеї в таких місцях, які при виробі фільм є найбільше коштовні, отже й важко було такі картини наново висвітлювати. Про це говорив фільмовий актор Адолф Менжу, фільмовий критик Джан С. Мофит і автор повістей Руперт Гюз. Обвинувачені в такім напрямку такі письменники: Джан Гаверд Лосон, Герберт К. Сорел і Джан Кромвел.

Викинули адвокатів підчас переслухання в комісії.

Адвокат Чарлз Кац, який представляє письменницьку ґілду й інші юнії з Голивуду, діждався рішучого трактування від комісії під час переслухання свідків. Він двічі переривав свідоцтво Мофита, а коли упімнення предсідника комісії Дж. Парнел Тамеса не помогли, конгресові службовики насильно витягнули його з салі й викинули за двері, де його вхопили полисмени і випровадили з будинку. Другий адвокат, Бартлі Крум врятувався лише в той спосіб, що не дався вивести з салі.

Сенатор Клод Пепер з Флориди візвав свідків, покликаних комісією, щоб вони не відповідали на питання в комісії, лише заявляли: „Я американський громадянин, тому маю право до свободної думки і свобідного слова". — З огляду на різнородні сцени, переслухання в комісії прибирає вид сцен з Голивуду.

ВИКИДАЮТЬ РАБІНА ЗА ПРОТИКОМУНІСТИЧНІ СТАТТІ

Йонкерс, Н. Й. — Провізори жидівської Святині Ема̀ну-Ел, при якій є рабіном Бенджамин Шулц, зажадали від нього, щоб він зрезигнував з свого становища. Шулц є автором трьох статтей про затії комуністів в американських церквах. Ці статті були поміщені в щоденнику Ворлд-Телеграм у Ню Йорку. Він каже, що саме за ці статті рада провізорів усуває його з уряду.

(Статті Шулца були зреферовані у вчорашнім виданні „Свободи" в статті під заг. „Церковні організації, що роззброюють Америку".)

ІМІГРАНТИ, ЦЕ МАЄТОК В АМЕРИЦІ — АРНОЛД.

Ню Йорк. — Бувший генеральний прокуратор Турман Арнолд, промовляючи на Форумі Геральд-Трибюн, виявив думку, що Европа може віддячитися Америці за її матеріяльну допомогу цим, що пришле сюди нових імігрантів як робітників. „Якщо ми не знесемо перешкод для іміграції европейських робітників, то наша економічна сила покінчиться з наступною війною. Робітник це багатство і ніякий інший край не потребує тільки робітників, що Америка, коли хоче поширити свої впливи в теперішньому атомовому віці" — твердив Арнолд. Він пригадав теж, що економічна політика Америки останніх 80 років була основана на допущенні свіжих імігрантів.

Злучені Держави переймають бразилійське заступництво в Советах

Протикомуністичний бльок південно-американських держав під проводом Бразилії.

Вашингтон, 21. жовтня. — Департамент стейту оприлюднив, що Злучені Держави, на прохання Бразилії, перебрали заступництво бразилійських інтересів в Росії на час зірвання дипломатичних взаємин між Бразилією й Советами. Бразилія повідомила американський уряд наперед про замір зірвати звязки й тому департамент стейту був приготований на таку можливість.

Депеші Асошіейтед Прес з Сантяґо, в республіці Чіле, звідомляють, що Чіле теж зірвало дипломатичні взаємини з Советами і з Чехословакією.

Амбасадор Домініканської Республики у Вашингтоні, Ортеґа Фріер, який резигнує зо свого посту, щоб обняти заступництво в Обєднаних Державах, сказав при прощанні до діючого секретаря стейту Роберта А. Ловета, що Бразилія, Арґентина, Чіле й Параґвай створять протикомуністичний і простейтський блок. Він думає, що на чолі його стане президент Бразилії Евріко Дутра.

Бразилія оприлюднює причини зірвання взаємин з Советами.

Ріо де Жанейро. — Бразилія формально оприлюднила зірвання дипломатичних звязків з Советами, а як причину до цього подала „крайно напасливі, а навіть очорнюючі" статті в советській пресі. Уряд Бразилії закидає Советам теж негідну поведінку супроти бразилійського амбасадора в Москві, який не мав там ніякої свободи рухів.

З Москви наспіли вісті, що советська преса відновила напасті на Бразилію, приписуючи зірвання дипломатичних звязків впливам фашистів і натискові з „реакційних кол з загранаці". При цій нагоді советський уряд каже, що він не відповідає за писання советських літератів в газетах.

Міністерство закордонних справ Бразилії оприлюднило зміст ноти з протестом проти напастей на бразилійського президента. У протесті згадано, що советська преса вся контрольована урядом, отже не відважиться напасти на закордонний уряд без одобрення влади.

Бразилійський конгрес висловив довіря свому урядові за зірвання дипломатичних звязків. Сенат зробив це одноголосно, а палата послів зареєструвала 6 комуністичних голосів спротиву. Советські інтереси в Бразилії буде заступати польський амбасадор.

Українська Повстанська Армія в боротьбі

СОВЄТСЬКА ІМПЕРІЯ ЗДРІГАЄТЬСЯ ПІД УДАРАМИ ПОВСТАНЦІВ. РЕВЕЛЯЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

На кордоні советської зони Німеччини, в жовтні. — Кореспондент нюйоркської газети Сан, МкҐовен, довідується від подорожних, що приїжджають зі Советського Союзу, інтересні ревеляції про дії українських, польських та балтійських повстанців за советською залізною заслоною. Вони твердять, що спільні дії протикомуністичних поляків, українських самостійників та балтійських повстанців приводять на край руїни советську імперію. Кожний потяг на теренах, опанованих Советами, охороняється сильними відділами червоної армії перед нападами і саботажами з боку повстанців. На підставі оповідань подорожних кореспондент стверджує, що найбільшу активність проявляють „вільні українці з околиць Києва", що в своїх виправах переходять польський кордон та розгорнули широкі дії головно здовж словацького кордону. Кореспондент додає, що „леґіон цих людей" перейшов недавно до Баварії та був роззброєний американськими поліційними військами. Він теж довідується, що „найбільш відомою групою, яка бореться проти советської армії", є група, відома під назвою Бандерівців. Дальші інформації кореспондент подає на підставі заяв „советського речника", проте стверджує, що українські повстанці не мають нічого спільного з грабіжницькими нападами, які трапляються в советській зоні Німеччини. Українські повстанці, твердить кореспондент, під проводом — цим разом „польського полковника Бандери" йдуть слідами „генерала Петлюри, який після першої світової війни був створив короткотриваючу незалежну Українську Республику".

ПОРАЗКА СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ В ГРЕЦЬКІЙ СПРАВІ В О.Д.

Асамблея більшістю 40 голосів проти 6 прийняла американську пропозицію.

Лейк Соксес, Н. Й., 21. жовтня. — Останні намагання Советського Союзу не допустити до полагодження грецької справи в О.Д. не мали успіху і Генеральна Асамблея прийняла сьогодні більшістю 40 голосів проти 6 та при 11 здержаних зmodифіковану американську резолюцію про створення постійної Комісії О.Д., яка слідкуватиме за дальшим розвитком подій на кордонах Греції. Резолюцію настільки змінено, що в ній вже не обвинувачується безпосередньо Болгарію, Югославію та Альбанію за комуністичні заворушення в Греції. Проте, в резолюції стверджується, що Генеральна Асамблея прийняла до відома такі обвинувачення, видвигнені більшістю членів окремої Балканської Провірочної Комісії О.Д. на весні цього року і тому взиває три згадані країни „не робити нічого, що могло б означати допомогу і піддержку згаданим партизанам". Комісія буде створена з представників Австрії, Бразилії, Китаю, Франції, Великої Британії, Злучених Держав Америки, Голандії, Мексико і Пакістану. Залишається „вільні місця" теж для Советського Союзу і Польщі, які відразу заявили, що вони бойкотуватимуть згадану Комісію. Советські протипропозиції в грецькій справі відкинено, а предсідник Асамблеї заявив, що вони були призначені тільки на те, щоб витрачати час, бо советська резолюція вже була відкинена Політичним Комітетом Асамблеї.

АВСТРАЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРИПИНЕННЯ ВОЄННИХ ПОГОЛОСОК

Лейк Соксес, Н. Й., 21. жовтня. — Один день перед дебатами в Асамблеї О. Д. на тему советської пропозиції проти „підпалювачів війни", австралійський представник звернувся сьогодні з пропозицією поробити конкретні заходи проти воєнної пропаганди та фальшивих обвинувачень щодо агресивности. Австралійська резолюція, внесена в доповненні советської, осуджує всякого роду воєнну пропаганду, яка могла б бути причиною агресії. В ній нікого не згадується по імені, але закид, що „офіціяльні та інші відповідальні особи будьякої держави" намагаються заохотити до агресії, вважається за відповідь проти советських обвинувачень, звернених проти Америки, Греції і Туреччини. Австралійська пропозиція не домагається цензури, тільки „відповідних заходів для правдивої інформації та офіціяльних заяв в міжнародних справах".

ПРОТЯГОМ ТРЬОХ МІСЯЦІВ ПЕРЕСЕЛЯТЬ 60,000 СКИТАЛЬНИКІВ

Женева, Швайцарія, 21. жовтня. — Виконавчий секретар Підготовчої Комісії Міжнародної Організації для Збігців (IPO) заявив сьогодні на засіданні згаданої комісії, що протягом найближчих трьох місяців будуть переселені дальших 60,000 скитальників зі загальної кількости 1,600,000, які ще на переселення дожидають. Він рівночасно домагався рішучо міжнародної акції для остаточної розвязки проблеми скитальників, пересиливши їх до поодиноких країн, які виявили готовість прийняти їх.

БОЛЬШЕВИКИ ВИКИНУЛИ КЕПУРУ ЗІ СВОЄЇ СПІЛКИ

Париж, 21. жовтня. — З Варшави повідомлено, що комуністична Спілка Артистів Сцен Польських викинула зі своїх членів відомого польського оперового півака Яна Кепуру за те, що він прийняв американське громадянство.

ВІДКРИТТЯ БРИТАНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Лондон, 21 жовтня. Британський король Юрій VI. відкрив сьогодні чергову сесію парляменту, відчитавши приготовану урядом декларацію. Праворуч короля була вперше на засіданні парляменту престолонаслідниця, принцеса Єлисавета. Сензацію викликала проголошена королем заява уряду про предложення цій сесії законопроєкту на обмеження повновластей Палати Лордів. Премієр Атлі додатково вияснив, що цим обмеженням буде тільки зменшення часу з двох років на один, в якому Палата Лордів матиме право задержати ухвалу заходів, ухвалених Палатою Громад. Опозиційна Консервативна партія, на чолі якої стоїть бувший премієр Винстон Чорчил, відразу почала гострий виступ проти законопроєкту. Відкриття парляменту відбулося в традиційних формах, а загальна увага була звернена на молоду престолонаслідницю, що з кінцем листопада виходить замуж.

ЛЕЙБУРИСТИ І КОНСЕРВАТИСТИ ПРОТИ СОВЄТІВ

Виступ премієра Атлі і бувшого міністра Ідена в парляменті.

Лондон, 21 жовтня. Британський премієр Атлі, забираючи сьогодні слово в парляменті, заявив, що британський уряд є „дуже стурбований зростаючим напруженням в закордонних справах та поступованням представників СССР, яке важко загрожує праці, що її вложено для створення Орґанізації Обєднаних Держав"... Бувший міністер закордонних справ Іден, відкриваючи дебати над деклярацією короля, зі свого боку обвинувачував Советський Союз за загальне загострення міжнародного положення. Іден висловився проти будьякого дальшого угодовства зі Советами.

ПІДГОТОВКА ГЕНЕРАЛЬНОГО НАСТУПУ НА КОМУНІСТІВ В ГРЕЦІЇ

Атени, 21 жовтня. На конференції грецького штабу з представниками британської і американської військових місій в Греції обговорювано генеральний наступ на комуністичних партизанів в гористих і прикордонних районах країни. Наступ мав би початися після 15 листопада, як пройде останній речинець амнестії. В Атенах виконано вирок смерти на дальших 36 комуністичних терористах.

ЗАКРІПЛЮЄТЬСЯ БРИТАНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКА ПРИЯЗНЬ

Лондон, 21 жовтня. Визначена рядом господарських, політичних та військових договорів британсько-французька приязнь закріплюється щораз більше в усіх справах, головно закордонної політики — стверджують тут в дипломатичних колах. В останньому в Лондоні був генеральний секретар французького міністерства закордонних справ та відбув наради з міністром Бевином. Предметом нарад була головно британсько-французька співпраця та спільна політика щодо окупованої Німеччини.

ЗБІЛЬШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЦИВІЛЬНОЇ КОНТРОЛІ В НІМЕЧЧИНІ

Берлін, 21 жовтня. Сьогодні повідомлено, що хоча департамент стейту у Вашинґтоні відмовився перебрати управління окупованими областями Німеччини, проте американська цивільна контроля буде збільшуватися в рямках військового управління. Теж передбачується, що ген. Л. Д. Клей залишиться американським військовим ґубернатором Німеччини на довший час.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ У ФРАНЦІЇ ТА ІТАЛІЇ

Рим, 21 жовтня. В місцевих політичних колах стверджується велику аналогію між вислідом міських виборів в Італії і Франції. Виходить, що події останнього року в нічому не вплинули на комуністичні партії в згаданих країнах, які в основному одержали майже таку саму кількість голосів, що й попереднім разом. Натомість в обидвох країнах помітна проти-комуністична консолідація інших партій..

НЕ БУДЕ ЗМІН У ФРАНЦУЗЬКОМУ УРЯДІ

Париж, 21 жовтня. З кол премієра Рамадьє сьогодні заявили, що внаслідок великої перемоги ген. де Ґоля в недільних міських виборах докищо не передбачується змін в уряді, хіба що зрезиґнували б популярно-республиканські міністри ,що понесли найбільші втрати у виборах. Вислід недільних виборів дальше широко коментується в країні і закордоном.

ВІДМОВИЛИ ВІЗИ ПОЛЬСЬКОМУ БОЛЬШЕВИКОВІ

Варшава, 21 жовтня. Місцева американська амбасада відмовила сьогодні вїздної американської візи д-рові Адольфові Берманові, предсідникові Центрального Жидівського Комітету в Польщі. Брат Бермана є відомим комуністичним головачем в Польщі, а сам він є провідником польської соціялістично-сіоністичної партії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КНИЖКА, ЩО ВДАРИЛА КРЕМЛЬ ПО ЗУБАХ

Останньою книжкою, виданою заходами Українського Народного Союзу англійською мовою у серії книжок про Україну та український нарід, є "THE STORY OF THE UKRAINE", яку написав проф. Кларенс А. Манінґ з Коломбійського Університету в Ню Йорку. Саме вона стала тепер предметом чергового нападу Кремля.

Автор цеї книжки це відомий знавець російської літератури і Росії взагалі. Він теж добре обзнайомлений з історією та культурою різних словянських народів. Проф. Манінґ, сам зі старого американського роду, цікавиться від довгих років словянами, їхньою історією та культурою. Він теж вивчив словянські мови, зокрема російську мову. Довгий час був цілковито під впливом „російської школи" й очима цеї школи, себто „старшого російського брата", глядів на словян, а зокрема на український нарід, поки глибокі студії не привели його до іншого способу думання.

Проф. Манінґові забрало, між іншим, 20 років праці, заки він пізнав справжню історію України та відчув справжнього духа українського народу, його культуру, літературу та його політичні змагання. Наслідком цеї праці зачали появлятись його статті, переклади з літератури, а потім короткий начерк цеї літератури, книжка про Шевченка, а вкінці книжка про Україну, на яку тепер так гостро накинулась совєтська критика.

Що ж за причина, що ця книжка дала притоку до грубої напасті якогось Сави Голованівського в московській „Літературній Газеті" і такої погрози проф. Манінґові, щоб більше „не показував зубів", бо йому виблють...

Щоб добре зрозуміти цю кремлівську нахабність, треба мати на увазі, що так склалося, що на цю „Історію України" звернула американська критика досить пильну увагу, про що свідчать хоч би ці десятки критик чи завваг, які є в наших руках, а які появились по різних газетах і журналах по цілій Америці. У всіх тих критиках чи замітках можна завважити симпатії до визвольних змагань українського народу, як і розуміння цього, що це, що Україна є складовою частиною СССР, не є здійсненням мрій українського народу, а тільки політичним, культурним і економічним поневоленням, та що тоталітаризм і диктатура чужі українському народові, з природи свободолюбному і демократичному.

Всі приятелі свободи, поступу і демократії, пише проф. Манінґ при кінці своєї „Історії України", знайдуть у вільній і самостійній Україні найліпших приятелів. Це чи не найбільше озлобило Кремль, бо мабуть в цьому він добачує заохоту до інтервенції проти Совєтів і оборону „зрадників і вбивників", себто українців-самостійників, бо всі вони є такими в очах Кремля.

У відповіді на цю лють Москви зробимо найкраще, коли цю „Історію України" проф. Манінґа поширимо, коли подбаємо, щоб вона була по всіх бібліотеках і в руках визначних американців. Це добра українська зброя, коли вона так розлютила Кремль!

Комінтерн і Комінформ

З датою 5. жовтня розіслано з Москви повідомлення про зібрання в Польщі представників 6 держав з комуністичним режімом, які будуть мати Інформаційне Бюро в Білгороді, в Югославії, для поборювання в першій мірі Пляну Маршала з його наміром рятувати Західну Европу.

Довкола цеї вістки склалася метушня з обох боків. Появилися здогади, що це віднова давнього Комуністичного Інтернаціоналу, але Москва цьому заперечила. Інші вісті подавали, що це Четвертий Інтернаціонал і вже для цього придумали нову скорочену назву Комінформ (від Комуністичного Інформаційного Бюра). А з Вашинґтону подав 17 жовтня вістку кореспондент щоденника Ню Йорк Сан, що давній Комінтерн зовсім не був розвязаний і на це уряд Злучених Держав має документальні докази.

Коли справа так стоїть, то це був би доказ на велитенський обман Москви в 1943 р. Тоді то Москва, на жадання президента Рузвелта, а на знак „доброї волі" до Аліянтів, оприлюднила під датою 22. травня, що Третій Інтернаціонал, званий Комінтерном, розвязався. Вашинґтон і Лондон прийняли з великим захопленням цю вістку, яка вказувала, що Росія, під якої опікою існував цей Інтернаціонал, стримає в майбутності комуністичну пропаганду в їхніх країнах, як загалом у країнах усіх Аліянтів і що з нею можна буде жити по сусідськи, без страху.

Маніфест про розвязання Комінтерну підписали тоді такі визначні комуністи: Дімітров, болгарин; Жданов, за Росію; Куусінен, за Финляндію; Мануїльський, бувший секретар Комінтерну; Марті й Торез, за Францію; Ґотвалд, за Чехію; Пік і Копленіґ, за німців; Ерколь, за Італію; дальше Коларов і Флоринґ; за еспанців-Ібаруфі, за мадярів Ракоші; ще один італіянець — Біянко, ще один фінляндець — Лехтінен і Румунію — Павкер.

Оці імена варт запамятати, бо заки ще проголошено створення Інформаційного Бюра в Білгороді, то вже сиділи як комуністичні диктатори такі знані бувші члени і провідники розвязаного Комінтерну: Дімітров, як диктатор Болгарії, Жданов поїхав іменем Росії до Польщі на нараду з кінцем вересня, коли то переводили обеднання 6 комуністичних держав; Мануїльський репрезентує для Москви Україну перед Обеднаними Державами; Торез веде комуністичний рух у Франції на спілку з Діклью. Ґотвальд є комуністичним премієром в Чехії; Ерколі, це ніхто інший, а друге імя італійського комуністичного провідника Толіяті, який веде постійну комуністичну інтригу в Італії для повалення теперішнього італійського уряду і жде лише на накази з Москви, коли має виконати марш на Рим. Ракоші сповнив свою рабську службу в Угорщині, а Павкер в Румунії. Вони обидвоє віддали згадані краї на службу Москві.

Чи треба аж великого політичного розуму, щоб з цього прийти до висновку, що люди, які підписували розвязання Комуністичного Інтернаціоналу, навіть не думали виконати такої постанови, лише поховалися у підземелля, або поприбирали інші імена і приготовлялися до своєї місії, жлучи лише на висліди своєї підпольної праці?

Іншими словами: Розвязання Комінтерну в 1943 р. було проголошене лише на те, щоб цим успішніше можна було переводити без контролі Аліянтів і без їхнього спротиву московські пляни.

На сказане треба ще мати наявний доказ, коли хто хоче зробити вжиток з підпольного обману. І, як каже Едвард Нелор, кореспондент Ню Йорк Сан, такий доказ має уряд Злучених Держав. Його дістала в свої руки Канада від Ігоря Ґузенка, урядовця в совєтській амбасаді в Отаві, коли то він зрадив совєтські пляни на завоювання Канади і цілого світу. Це було в 1944 році, отже в рік після того, як ніби розвязано Комінтерн і як ще велася спільна аліянтська оборона проти націстівської Німеччини.

Ґузенко предложив Королівській Комісії в Канаді документ, присланий до совєтської амбасади в шифрованім письмі, а в ньому були дати з життя Сема Кара, який виконував шпигунську службу у Канаді на доручення Москви, одначе ці дати були відомі лише Комінтернові.

При цій нагоді треба пригадати, що статті цього Кара друкували большевицькі Українські Щоденні Вісті в Ню Йорку, як це ствердила при слідстві Королівська Комісія в Канаді.

Кар, як це було звісне, подорожував по Злучених Державах, Мексику й Кубі, заки щез з овиду. Як совєтський шпиг, він мав співпрацювати з деякими американськими громадянами, яких імена находяться в списку шпигів.

Другий документ, який відшифровано в Отаві, виявив, що якийсь морський капітан Панцерний був російським торговельним дорадником і відбував подорожі в 1944 році до Отави на наради з червоними шпигами. Цей Панцерний був на листі Розвідчої Системи Комінтерну перед його розвязанням, отже коли Москва послугувалася датами з його життя ще в рік опісля, то це признака звязи між совєтським урядом і Комінтерном вже після його розвязання.

Комінтерн був за часів свого явного існування мозком революції, поширюваної з Москви по цілому світі. Він стояв у тіснім звязку з Червоною Армією і діставав повне утримання з Кремлю. Американська розвідча служба все з недовірям ставилася до вістки про розвязання Комінтерну. Коли тепер появляються вісті про віднову Комінтерну, американський уряд має підставу не привязувати спеціяльної ваги до цього, бо це лише вияв нового способу большевицьких затій. Коли в Білгороді заложено Інформаційне Бюро, що його прозивають тепер Комінформом, то це хіба лише нова назва на Комінтерн, подібно, як з Ґ.П.У. повстало НКВД і потім НМГБ.

Два роки влади робітників в Англії

(Надіслане з Европи).

(Докінчення).

II.

Великий соціяльно-політичний переворот в Англії не в силі основно змінити характеру існуючого суспільства. Великі соціяльні реформи непевні. Одним почерком пера інший уряд, як щоб він захопив політичну владу в свої руки, може їх скасувати. Тимто доцільна система соціяльного забезпечення на шлях якої вступила Лейбур-партія може функціонувати тільки при певних економічних передумовах а саме: кризи мусять бути усунені, безробіття мусить бути зредуковане до мінімум, кожний громадянин мусить працювати. Щоби це осягнути, слід вести господарство пляново, продуктивність праці і економічна видатність підприємств мусять бути збільшені, самі підприємства мусять бути раціоналізовані. Щоби це осягнути, лейбористи виставили домагання повної контролі господарства через народ.

Соціялізація.

Вже в кілька місяців після утворення робітничої влади робітнича більшість англійського парляменту рішила удержавити Банк Англії. З удержавленням Банку Англії робітничий уряд дає вже директиви приватним банкам і має в руках ключ до фінансового керування і плянування господарства цілої держави.

Інший основний закон, ухвалений робітничою більшістю англійського парляменту, дає робітничому урядові можність повної контролі ринку капіталу. Тільки загальний, народній інтерес є міродатний, чи це, або те підприємство може мати доступ до ринку капіталу.

Від десятиліть боряться робітники Англії за удержавлення вугільних підприємств. Англійські копальні вугілля технічно відсталі, многі з них дуже вичерпані, деякі економічно нераціональні. До того факт, що многі копальні держава мусіла субвенціонувати. Дня 1. січня 1947 удержавлено копальні. Наслідки цього виявилися дуже скоро. Удержавлені копальні стали давати більше вугілля, робітники стали йти до праці з більшою охотою і їхня праця стала видатніша.

Дальший закон удержавив увесь повітряний транспорт а тепер іде боротьба за удержавлення всього англійського транспорту і залізниць, кораблів, трамваїв, автобусів і т. д. Найбільший спір ставлять англійські капіталісти удержавленню сталевого промислу.

Закордонна політика.

Із заграничною політикою звязані експорт й імпорт держави а з цим життєві умови англійського народу. Від заграничної політики залежить: доля держави, заморські мілітарні зобовязання Англії і вкінці сили праці, якими держава може розпоряджатися. Внутрішня і зовнішня політика є таким способом найтісніше зі собою звязані.

У своїй виборчій програмі лейбуристи проклямували задержання і скріплення союзу в першій мірі зі Злученими Державами Америки а також і союзу з совєтською Росією. Це головні пункти їхньої заграничної політики. Однак не дасться заперечити, що відносини між лейбуристською Англією і большевицькою Росією дуже й дуже погіршились, а в останніх часах стали просто непримиримі. Після закінчення війни російські большевики скерували головну свою атаку не проти капіталістичної Америки, а проти лейбуристської Англії, в якій добачували й добачують чималу небезпеку для себе. Це мало той наслідок, що відносини Англії до Америки стали не тільки тісніші, але просто дружні. Проте англійські лейбуристи на кожному кроці дають вислів своєму основному наставленню — незалежности як зглядом большевицької Росії, так зглядом „капіталістичної Америки".

Екзекутивний Комітет Лейбур-партії виложив свою заграничну політику в брошурі „Cards on The Table" (карти на стіл), яку предложив він останньому конгресові партії. Міністер заграничних справ Бевін угрунтував свою політику у великій промові, якої хід думок такий:

Англійська Лейбур - партія здає собі добре справу зі стратигічної революції при кінці другої світової війни. Після виелімінування фашистських держав є тепер тільки три світові потуги: Америка, Англія й Росія. Кожна з них могла б мати абсолютну владу в світі, якби попри неї не були дві інші потуги. Три переможці подібні до трьох слонів, що знайшлись в одному човні. Сфери влади трьох потуг колідують скрізь у світі. Нові зброї масового нищення нечувано розвинулись. Забезпечення миру в старому розумінні слова може гарантувати одна потуга тільки тоді, коли вона здобула би світ. Небезпеки для всіх інших країн надзвичайно великі. В цих умовах робітнича Англія хотіла й хоче взяти на себе спробу посередництва й порозуміння між потугами. Однак тут надибала вона на завзятий опір російської большевицької політики. Тяжко навіть сказати, якими мотивами керувалася при цьому большевицька Росія. Ідеологічна ривалізація російського большевизму з англійським лейбуристським демократичним соціялізмом, відіграє тут, розуміється, чималу ролю. Проте важніші тут політичні міркування влади. Большевицька Росія рахується очевидячки зі скорою катастрофою англійської світової імперії. Економічна й мілітарна гегемонія Злучених Держав Америки після другої світової війни — безперечна. Англія звязана з Америкою якнайтісніше. На випадок оборони обі держави виступають спільно й разом. Офензивна акція одної із них просто неможлива. Робітничий уряд Англії консеквентно проводить свою політику.

Колоніяльна політика.

Відношення Англії до домінїй і колоній належить теж до її заграничної політики. І в цій ділянці лейбуристський уряд Англії здобув великі, просто переломові осяги. Для розвитку африканських колоній призначив він видати впродовж найближчих 10 років 120 міліонів фунтів. Сільсько-господарські реформи, індустріялізація, піднесення здоровя населення, виховання і школи, на які призначені ці великі суми, змінять напевно цілковито обличчя африканських колоній. Робітничий уряд Англії робить усі заходи, щоб пособити колоніяльним народам перенятн самоуправу в їх власні руки.

Ці ж англійські колонії знову, що вже дозріли до самоуправи, дістають від робітничого уряду Англії волю і незалежність. Бірма нині вільна й незалежна. Коли в Єгипті англійське військо досі його ще не покинуло, то це тільки тому, що Єгипет загрожує Суданові, який не хоче бути під пануванням Єгипту і якому робітнича Англія дає повну самоуправу.

Висновки.

Та найбільшого значення — питання Індії. Індія сьогодні вже не англійська колонія, а вільна й незалежна країна. Лейбуристський уряд зліквідував в Індії повно англійський імперіялізм та улаштовує з великої імперії вільний союз вільних і демократичних націй.

Значення робітничого уряду в Англії переломово-історичне. Робітничий уряд Англії вчить нас, як слід вести народнє господарство на засадах плянування, свободи й демократії. Він вчить нас, як слід вести політику на демократичних засадах, на засадах пошанування гідности людини й особистої волі й волі народів, на засадах людськости.

Побіда робітничого уряду в Англії, за яку йде важка боротьба проти внутрішніх і зовнішних ворогів, це побіда його над ревалізуючим з ним большевизмом Совєтської Росії з її автократизмом, державною неволею людини й народів та московським імперіялізмом.

Що лейбуристський уряд в Англії повно свідомий своєї великої історичної місії, цього доказом недавня промова англійського президента міністрів Атлі на публичних зборах Лейбур-партії в Лесестр, в якій він підкреслив:

„Ми будуємо нове суспільство, в якому плянове господарство буде в повній гармонії з приватною ініціятивою, а колективізм з індивідуальною свободою".

(Д)

Міцун Павіцевич.

ДОБРОВІЛЬНА СЕСТРА

2)

Війт побачив, що тут усе говорення та вговорювання дармне, тому приказав: привязати її спиною до морви. Коли й тепер не признається, битимуть її нагаями.

Хлопці принесли мотуззя та бралися привязати її — та тут виступив Ніко, вирвав хлопцям мотуззя та сказав:

— Помало люди — що ви собі гадаєте та нападаєте бідну дівчину? Може вона призначться і не силувана до того, коли її спитати як ялося та спокійно. — І спитався:

— Маріє, від кого маєш дитину — та скажи щиро, не очорни невинного, не говори неправди, а будь щира!

Марія глянула йому просто в очі. — Ніко, — відповіла вона — чи ти говориш це поважно, маю сказати, як зветься батько моєї дитини?

— Так, Маріє, щиру правду — Бог хоче, щоби ти виявила правду!

На це вона:

— Мене на все Доберсько дивує лише один, що він так про себе говорить, Ніко — тобі дивуюся — бо ти так добре, як і я, знаєш, хто батько моєї дитини.

Ще вона не скінчила говорити — та тут вирвалися три лискучі ятагани зза поясів трьох братів. Брати прискочили до Ніка та заревіли:

— Так це ти, це ти внещасливив її, ти вибив нас по лиці?

І вони тут же зробили би йому кінець, та всі мужики кинулися між них — одні поставилися проти Ніка — інші, споміж свояків здержали братів і схопили за ятагани.

Була страшна хвилина. Вимахували ножами. Більшість лютувала: Треба зараз поставити Нікові голову перед ноги. На силу продістався війт через юрбу — на силу розділив посварених, приказав бути тихо та сказав:

— Ніко мусить до Цетинії, а там суд рішить справу.

— Що ти тут, війте, квакаєш? — загомоніли мужики. — Який суд? Ми рішимо справу — ми, ми зстрілимо його, а не суд — нам наніс він ганьбу, нам, не судові — про нас співатимуть пісні, а не про суд! Беріть рушниці! — рушниці! — рушниці! — І вони хотіли поставити його під стіну.

Тут роздався голс, що заглушив усіх:

— Люди! Слухайте мене, люди!

То була Йована, Нікова жінка. Стояла випростована високо на горбочку. Всі замовкли та гляділи на неї збентежено: жінка промовляє в громадській раді? Жінка? Що вона, зраджена, говоритиме?

А вона говорила:

— Ця справа передовсім торкається мене — мене найбільше — бо Ніко, ось ця дівчина — ми троє рішимо, що тут робити — та хай ніхто не виривається наперед нас. Люди, виною всьому тут я, бо коли б я йому привела була на світ дівчинку, не було б дійшло до того всього. Простіть мені люди, що я встряваю в ваші справи — та, крім Бога, я тут суддею — я а не суд — я рішу тут, як буде найліпше — для Ніка, для дівчини, для її братів і для вас.

Мужики були цікаві почути, що вона порадить, а вона сказала:

— Ніко й Маріє, ходіть тут до мене!

Обоє підійшли послушно, наче діти.

А Йована далі:

— Панотче Пера, ходіть і ви сюди — та за моєю згодою поведи їх обоє перед престіл! Люди, вважайте, на мою присягу: Від цієї хвилини Ніко Крушка вже не буде моїм чоловіком, а між нами стоїть Господь Бог і святий Іван, мій опікун — Ніко й Марія будуть чоловік і жінка, а я буду дружкою. З ними житиму в одній хаті, як Нікова сестра, Бог мені свідком і святий Іван. — Панотче, до престолу!

І всі з гомоном притакнули:

— До престолу!

Тут не поміг священикові його спротив ні покликування на церковне та цивільне право: його присилували мужики, що вимахували сотками ятаганів.

І священик пішов попереду — за ним молода пара, за ними один крок Йована, що сперла руки їм на плечах.

Після шлюбу стріляли весело й танцювали — війт танцював попереду — а в Нікові хаті, він був досить багатий, лилася опісля горівка й вино, печеня тріскотіла.

Ніко й Марія жили ще довгі літа — він щасливий та поважаний, як і давніше — вона мати пятьох синів і одної дочки.

(Кінець).

В. Лісковицький.

Чотири способи грабування і нищення українського народу

3) (Докінчення)

4. Тотальне нищення.

Війна 1941 року на Сході покликала знову український народ до боротьби за своє існування. Не зважаючи на всі жертви і руйнації, що їх спричинила війна, українське селянство на теренах, звільнених тоді від большевиків, трохи віджило за два роки. Напружені, чисто геройською працею, позбавлені коней і достатнього знаряддя, українські селяни відновили майже всю засівну площу ріллі, викохали городи на збільшених присадибних ділянках, завели знову корів та іншу худобу.

Слава твоїй мужности і стійності український народе!

Між тим німці вивезли з України примусово мільйони нашої молоді на невільну працю в Німеччині в безправному становищу „білих рабів'' XX. ст. Тисячі українських хлопців і дівчат там і загинули під час бомбардувань і военних операцій, від розстрілів і катувань по німецьких вязницях і концтаборах, нарешті, просто вимирали від виснаження й голоду при надсильній праці. Нема тепер в цілій Німеччині такого найдрібнішого містечка або села, де б на кладовищі не було численних могил, здебільшого безіменних, похованих там „остарбайтерів" — українців, А скільки їх було спалено, так, що кісток від них не залишилося? Кількість українців — „бранців" досягнула в Німеччині під кінець війни декілька мільйонів. Особливо багато прибуло сюди українців під час „великого вигону" української людности з України в 1943/44 рр. Коли б війна протягнулася ще де-який час, то, несумнівно, вся ця молода, квітуча частина нашої нації була б засуджена на тотальне винищення, як погній для зростання й могутности Німеччини. Поразка останньої не врятувала всієї нашої людности, що вижила в Німеччині, не зважаючи ні на що. Більшу частину цих „остарбайтерів", навіть тих, що не хотіли вертатися на „родіну" (тоб-то на московську большевицьку каторгу), а також і багатьох вигнанців-втікачів з України в останньому турі війни — було примусово „репатрійовано", зовсім не питаючи їх згоди, в 1945, а почасти і в 1946 р. Нині вже певно відомо, що ніхто з цих людей не побачив України: всіх їх як „заражоних" і „колябораитів'', засуджено органами таємної поліції — НКВД до тотальної страти — чи негайної від розстрілу, чи повільної — на довгорічній або досмертній каторзі. Отже вціліла лише частина менша цієї закордонної частини нашої нації — люди різного стану, професії, віку, освіти, походження, з різних областей України і т. д. З огляду на різноманітність складу цієї 300-тисячної громади українців, яка складається в основному з селян, робітників і фахової інтелігенції, — це є насправді **вільна частина української нації,** а не емігрантська купка лише професіоналів-політиків, як це звичайно бувало раніше.

Зі свого боку, большевики, захоплюючи в 1943-44 рр. знову землі України, вчинили тотальну „чистку" теренів, що були під німецькою окупацією, — а такою була **вся** Україна. Ці терени оточено спеціяльним „санітарним кордоном" НКВД і те, що в середині цього кордону проявило підчас цієї війни будьяку здатність до незалежного життя й думання, — приречено на тотальне винищення. В 1946 р. „вичищено" навіть тих в підпіллі під час війни. На їх місце прислано і настановлено всюди москалів. Стійкість українців щодо збереження своїх національних прикмет і якостей, — примусила московських большевиків прийти до висновку, що перетворити українців на „тоже русских", їм не вдається і не вдасться, і що інкорпорація України — „неатемлемой часті" Московщини — можлива тільки вспосіб тотального винищення власне українського населення та залюднення України мскалями й іншими східніми народами. Одночасно москалів переселюються до Угорщини, Румунії і Болгарії для того, щоб утворити проміжну етнографічну смугу москалів поміж европейськими народами і Україною.

Страшний голод 1946-47 рр. в спустошеній москалями й німцями Україні сприяє процесові виморювання українського народу. Але далеко страшнішими за це природнє лихо є ті штучні адміністративні винищувальні заходи, що їх вживають нині московські большевики в Україні (розстріли, масові депортації, каторжні заслання і т. ін.). Користуючися военним хаосом і своєю післявоєнною волею дій переможців, большевики вже в пень винищили деякі малі народи, що їм були невигідні. Відомо, що так зникли „Автономні Соціялістичні Республіки": Кримсько- татарська, німців Поволжа, Калмицька, Чечено-Інгушська.

Таким самим вимордуванням москалі-большевики нині загрожують і українському народові, прагнучи за всяку ціну врятувати свою владу на Вкраїні. Передбачаючи, що тепер вже буде йти про „бути або не бути", побоюючися життевої і духової сили українського народу, вважаючи її для себе великою небезпекою, московські большевики накреслили тепер плян повного фізичного винищення нашого народу. „Дайош Україну без українців''! Таке було і є останнє гасло московського імперіялізму. Почасти спрямованим захоплених українців беззбройними масами на фронт на убій, почасти мосовими розстрілами, почасти пограбуванням усіх харчів аж до неминучости голодної смерти, почасти масовим переселенням на далеку північ, на повільну, але безвихідну загибіль, — всіми цими способами московські большевики винищують нині наш народ на Україні. Вони хочуть утворити на Україні „дике поле", щоб потім заселити його москалями та іншими народами півночі і сходу. Треба усвідомити собі, що це не є пропагандестська вигадка, а жахливий факт нашої сучасної дійсности, факт, від якого ніхто і ніяк не може заховатися, або не може обминути у своїй свідомости і діяльности. Большевиками питання поставлено руба: або знищити всіх українців, реклямуючи тимчасом як димову газову заслону для дурману людей так звану „УССР", або самим скрахувати.

Але українське громадянство тепер, навчене досвідом невдач минулого знає, що треба робити для власного порятунку. Наш нарід знову виявив за останні роки в різноманітних формах самозахисту свою волю до життя. Ідея консолідації Української Нації все вильніше просякає в свідомість нашого народу. В єднанні і одностайному супротиві нашим ворогам — єдиний наш порятунок. Пощаду українцям большевики не дають. Хто здається їм і сподівається тим врятуватися, той неминуче загине, або тепер або трохи пізніше.

Борімося за своє життя, громадяни! За нас всі вільні і доброчинні нації світу. Правда і перемога за нами! З нами Бог!

Представник З. У. А. Д. Комітету в Німеччині за роботою

НОРМАЛІЗАЦІЯ І СКРІПЛЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ДОПОМОГОВОЇ АКЦІЇ; ВІДКРИТТЯ ОФІСІВ КОМІТЕТУ В ТРЬОХ ЗОНАХ.

Филаделфія ,22 жовтня. (Телефоном до „Свободи") — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет одержав повідомлення, що його представник в Европі, адв. Роман Смук, вернувся з Женеви до Німеччини та відбув першу конференцію з представниками української преси і ЦПУЕ (Центрального Представництва Української Еміграції), інформуючи їх про підписання договору з ІРО (Міжнародна Організація для Збігців) та про дальші пляни праці ЗУАДКомітету в Німеччині. Вістка про підписання договору, що є рівнозначне з міжнародним визнанням ЗУАДКомітету, до глибини душі схвилювала представників української еміграції в Европі.

Для справного поведення допомогової акції для українських скитальників в Німеччині, ЗУАДКомітет матиме свій головний офіс в Мюнхені, та обласні офіси в усіх трьох, американській, британській і французькій зонах. Всі посилки до представника ЗУАДКомітету в Німеччині будуть пересилатися військовою поштою без затримки і до окремого магазину, який йому віддається до розпорядження. Багато необхідних для допомоги скитальників предметів, головно харчів, одягу і взуття, представник ЗУАДКомітету могтиме закупити в місцевих американських військових магазинах, відповідно до того, якими фондами він буде розпоряджати. Це у великій мірі упрощує цілу допомогову акцію, як теж її серіозно скріплює, бо заощаджується гроші на посилках. Представник ЗУАДКомітету стверджує, що потреби допомогової акції для українських скитальників ще тільки збільшилися і тільки найбільша жертвенність з боку американських українців зможе бодай частинно зменшити страшну недолю їх братів на скитанні в Европі.

„Вальдшнепи" М. Хвильового у фейлетонах „Свободи"

Протягом останніх щонайменше двох десяток років імя Миколи Хвильового не сходить зі сторінок преси, історіографії та публіцистики взагалі, хоча його могила — як кажуть — вже давно мохом поросла. Енциклопедія подає про Хвильового тільки коротку, справді енциклопедичну згадку: український письменник, народився 1893 рою і вмер 1933; основник літературної організації „Вапліте", зліквідованої большевиками 1927 року. Прихильник орієнтації на Захід. Поезії: „Молодість", „Досвітні симфонії", поема „В електричний вік", збірки оповідань „Сині етюди". „Осінь", літературно-критичні нариси і памфлети „Камо грядеш", „Думки проти течії" та інші. Недокінчений роман „Вальдшнепи". Але основніших інформацій про Хвильового, його творчість та його значення не бракувало теж і в „Свободі".

Микола Хвильовий жив і творив в найстрашнішій совєтській дійсності, проти якої боровся, насамперед силою своєї творчої думки і свого мужнього слова, аж доки воно не замовкло, разом з прошитим большевицькою кулею серцем Письменника. Вбитий „самогубством" Хвильовий та його творчість продовжують бути найбільшим ворогом большевицько - російського азійського насилля над Україною. Не диво, що большевизм продовжує намарно стріляти з усіх гармат в невмірущого духа Хвильового, що колись поважився на повний голос виявити волю українського народу: геть від Москви. Цей голос пролунав найвиразніше в недокінченому романі „Вальдшнепи", на якому зразу й самі большевики не пізнались. Опісля він, очевидно, був „засуджений" разом з Хвильовим. Для познайомлення широких кол читачів з цим твором, почнемо його друкувати у фейлетонах, від завтрішного числа „Свободи" почінаючи.

У справі допущення скитальців

Оттава. — Минулого тижня делегація Комітету Українців Канади та Фонду Допомоги Українців Канади переговорювала з урядовими чинниками в Оттаві в справі допущення більшої кількости українських скитальців у Канаду. Одночасно предложила урядові аплікацію в справі негайного дозволу на приїзд у Канаду 50 українських сиріт, 200 дівчат до хатної праці, певного числа родин до праці на фармах та 50 родин різних культурних працівників, як диригенти, музики, скульптори, малярі й артисти.

На завваги міністрів, що брак транспорту сильно утруднює приїзд скитальців у Канаду, делегація зазначила, що ті трудноші можна б побороти, якби урядові чинники підходили до справи скитальців більше з гуманітарного боку. Делегати вказали на Британію, яка досі приняла вже сто тисяч скитальців і незадовго прийме ще двісті тисяч.

Також делегація домагалась, щоб канадійські іміграційні чинники не ставили надто великих медичних вимог супроти скитальців і щоб допускали в Канаду всіх тих, що мають запевнену працю в Канаді. Канадійські добродійні товариства повинні мати дорадчий голос у доборі та опіці над імігрантами.

У склад делегації були: о. С. В. Савчук із Винипегу та В. Гультай з Торонта від КУК і члени Допомогової Місії в Европі: Б. Панчук, С. Яремович та панна А. Храплива.

(Н. Шлях).

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо впочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

11,978 Щербак-Каленик Марти з с. Софіївки (з Катеринославщини Україна) від Мойса Петра (по мамі Щербак).

11,979 До краянів міста Бучача Гузар Михайла і Володимира, Бурчицький Михайла, Гайдук Михайла і Павлишин Миколая від Музика Степана.

11,980 Матерацький Остапа з с. Пирятина (Радехів), Семчук Максима швагра, Шкраба Софії дочки від Маклович Омеляна.

11,981 Грох Галини (Юзьвук) з Вороніжа від Богровський (Бурмінський) Гинадія.

11,982 Гондорчин Анни з с. Лутої (Карп. Україна) від Риган Олени.

11,983 Терещак Олекси в Канаді від Огоновська Марії.

11,984 Чайчук Івана з с. Корні (Рава Руська) і Косонуд Теодора з с. Новосілок Кардинальських від Чайчук Михайла.

11,985 До рідних і знайомих від д-ра Матковський Осипа з Мохнатого (Турка).

11,986 Мончур Левка і Степана з Соколівки (Ожидів) від Мончур Олександра.

11,987 Перекіська Катерини з с. Пересілок Панохи (Лісько) від Палюх Івана.

11,988 До стрийків Дмитрик від Дмитрик Василя с. Марка з с. Лукове (Лісько).

11,989 Ракочий Петра з Болехова (Стрий) від Николин Люби.

11,990 Потічний Осипа з с. Стерява Хирів (Добромиль) від Потічний Ярослава.

11,991 Петришин Михайла з с. Стеряви Хирів (Добромиль) від Потічний Ярослава.

11,992 До тіток і дядьків Мицьо Антонія з с. Тискова (Лісько їхні родичі) самі роджені в Америці від Мицьо Марії.

11,993 Зельський Антона і Казимира від Зельський Ігната.

11,994 Кушлик Павла і Максима з с. Кадобна (Калуш) від Кушлик Данила с. Петра.

11,995 Федоренко Микити Василевича від Федоренко с. Софрона з с. Остапівка (Прилуцьк).

11,996 До вуйка Костевка Андрія з с. Черняви (Мостиська) від Костевка Евдокії.

11,997 Гула Степана з с. Трушевич (Добромиль) від Біян Гриця.

11,998 Козак Івана с. Григорія і Теклі з Жовкви від Козак Володимира.

11,999 До приятеля з гімназіяльних часів та односельчанина Крізар Людвика від Новосільський Івана.

12,000 Квасниця Филипа с. Івана з с. Дмитрова від Дмитраш Івана з с. Незнанів.

12,001 До рідних Білик Івана, Вегриновська Теодори (жена Івана Білика з с. Накшава (Броди), Мельник Анни, Марії і Михайлини з с. Титилківці (Броди) від Федунець Стефанії-Еви (з дому Деркач).

12,002 До парох. громад Америки і Канади від учителя фахових шкіл, управителя хору, диригента, знає дяківство, має великий збір церковних книжок та хоральних, просить о афідевіт Мінчак Дмитро.

12,003 До рідних сестри мойого батька Капітон, Лопаткін з с. Усова (Білорусь) від Лопатко Клавдії.

12,004 Нечай Семена від Булавка - Вакула Марії з с. Шпикола (Волинь).

12,005 Зазуляк Степана від Щур Василя з с. Кінчак Нових коло Галича.

12,006 До тітки Длугош Марії з Голодюків з с. Стрийвки (Збараж), Голодюк Гаврила від Цьолко Катерини (Білозор).

12,007 Щур Миколи, Шеремета Михайла з Бережан від тіт. брата Цьолко Михайла.

12,008 Марущак Федора з с. Луг коло Яворця (Сянік) і тіт. Роман Катерини і Марії від Роман Михайла.

12,009 До тітки Кузишин (Заяць) Татіянни д. Дмитра з с. Городович (Самбір) від Кузишин Михайла.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

З Театру й Музики

ДЕБЮТ МАРІЇ БОДНАР У НЮ ЙОРКУ.

Виступ сопраністки Марії Боднар у Карнегі Рісайтел Гол в Ню Йорку треба привітати з вдовіллям так, як її привітала доволі численна українська і неукраїнська публика у неділю 19 жовтня. Кульмінаційною точкою концерту була арія з опери „Мадам Батерфлай" Пуччінія „Один чудовий день". У цій співачка виказала повну силу свого симпатичного голосу, котрий знавці схарактеризували як ліричний сопран.

Після цеї точки піднесено співачці китиці й кіш квітів. Українська частина публики твердить, що голос Марії Боднар найкраще звучав у частині, в якій вона співала українські пісні. По відспіванні композиції Павла Углицького до слів Шевченка „Ой одна я, одна", посипалися оплески для артистки і для приявного композитора, який дещо поздоровів після протяжної недуги. Дві інші українські композиції, це були твори Михайла Гайворонського „Сонце заходить" до слів Шевченка і „Ой козаче мій!".

Репертуар дебютантки був справді різнородний і багатий: 18 пісень, а на кінці на безупинні оплески, ще три додатки. Крім згаданих пісень в українській мові вона відспівала в англійській мові композиції Йосифа Гайдна, Клари Едвардс, Вітторія Джанніні і Пирла Корена; в італійській композиції: Алесандра Скарляті, Джозеппе Сарті й Пуччінія; в французькій: Анонімуса („Маман, діт моа"), Александра Гречанінова, Ґ. Гунода, Доніцеттія; в німецькій: дві композиції Шумана і дві Ричарда Штравса. Її акомпаньювала на піяні Милдред Бравн.

Критик в Ню Йорк Таймсі з понеділка 20. жовтня відмічуючи в наголовку, що сопраністка включила в свою програму 3 українські точки, каже про співачку, що „підхід до матеріялу був у неї простий і симпатичний", одначе „її продукції голосові були непевні; часто тони були заокруглені, принадливі і чутко тіньовані".

У критиці І. С. Ґ. в Геральд Трибюн сказано, що „Панна Боднар вміє віддати деякі милі й мякі тони", одначе не „витримує на високих позиціях".

Можна сказати, що як на дебют усе випало добре, бо те, на що звертає увагу критика, дається направити дальшою наукою і вправою.

С.

З ДІЯЛЬНОСТИ ХРИСТИЯНСЬКОГО СИНДИКАТУ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ У БЕЛЬГІЇ.

Шлях Християнського Синдикату, що його вибрала Управа УДК в Бельгії в обороні професійних інтересів українського робітництва показується корисним і правильним. Недовгий час співпраці з Конфедерацією Християнського Синдикату в Бельгії приніс уже ряд успіхів. Інтервенції синдикальних делегатів причинилися в декількох місцевостях до підвижки платень, покращання житлових приміщень та умови праці. Це зі свойого боку збуджує в українського робітництва належне зрозуміння до ваги своєї професійної організації, про що найкраще свідчить те, що досі приступило вже в члени синдикату понад 000 украинських робітників.

В справі наладнання організаційної сітки та усправнення техніки праці відбуто ряд поїздок в терен і переведено конференції з регіональними секретарями християнського синдикату. Активну участь у конференції приймали звязкові місцевого українського робітництва.

Рівномірно до збільшення членських кадрів ростиме наша питома сила, що заставить працедавців числитися зі слушними вимогами нашого робітництва.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 20. жовтня 1947 помер у 62. році життя

ГРИГОРІЙ ГЛАДКИЙ,

член Бр. св. Володимира, від. 130 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.

Покійний походив з села Гниличків Малі, повіт Збараж, Західна Україна. Полишив у смутку жену Марію, сина Василя, невістку Стефанію і внука Дені.

Похорон відбудеться в четвер, 23. жовтня, в годині 9:30 рано, з похоронного заведення П. Яреми, 129 East 7th St., до церкви св. Юрія.

Члени й членкині, вільні від праці, повинні обовязково взяти участь у похороні і тим віддати Покійному останню прислугу. До участи в похороні взиває вас

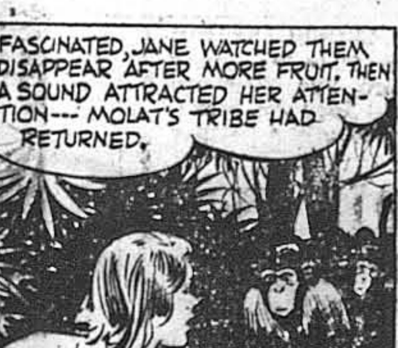
Уряд Братства.

ТАРЗАН, ч. 1714. Нові гості.









У дбайливості за вигоду для Джени, Тага й Молат принесли їй харчі.

Коли ж Джена відмовилася від їхніх лакоминок, таких як комахи й гусіниці, то Тага виявила своє невдовілля.

Потім Джена засміялася й показала на овочі, що звисали з дерева. Малпи негайно скочили по них.

Джена з радістю гляділа, як вони кинулися ще за іншими овочами. Та якийсь голос прикував її увагу: це повернулися одноплемінники Молата.